

Människan behov av tålamod

Vid varje ögonblick befinner sig en person i en situation där han måste lyda en befallning av Allâh eller där han måste hålla sig borta från någonting Allâh förbjudit eller då han måste acceptera det Allâh förutbestämt eller då han måste tacka (visa tacksamhet) för en välsignelse han fått från Allâh. Alla dessa situationer kräver tålamod, så fram tills döden kan ingen klara sig utan tålamod.

Vad som händer med oss i livet är antingen i enlighet med våra önsknings och lustar eller emot dem. I båda fallen så krävs det tålamod. Om en person njuter av god hälsa, trygghet, makt, rikedom och uppfyllt sina fysiska lustar skall han inte anta att denna tid av lättnad kommer att vara för evigt och han skall inte låta sin lycka göra honom arrogant, extravagant eller vårdslös på ett sådant sätt som Allâh inte gillar. Han skall inte hänge all sin tid, pengar och energi till att uppnå fysisk njutning därför att för mycket njutning resulterar i smärta.

Han skall se efter vad som berättigat skall betalas till Allâh i zakât och sadaqah, annars kan Allâh ta bort Sin välsignelse. Han skall också avstå från att spendera sina pengar på ett sätt som är harâm och vara försiktig med att spendera dem på ett sätt som är makrûh. Allt detta kräver tålamod och ingen kan utöva tålamod vid ett tillstånd av lättnad förutom de som har stark tro [as-siddiqûn].

Det är lättare att ha tålamod i motgångar än vid lätthet.

En av Salaf sade, *”Troende och icke-troende kan båda ha tålmod i motgångar men det är bara människor med stark tro som kan ha tålmod i tillfällen av lätthet.”* Därför varnade Allâh oss för fitnah av rikedom, fruar och barn:

”O you who believe! Let not your properties or your children divert you from the remembrance of Allâh. And whosoever does that, then they are the losers.” [al-Munâfiqûn 63:9]

”O you who believe! Verily, among your wives and your children there are enemies for you (i.e. may stop you from the obedience of Allah), therefore beware of them! But if you pardon (them) and overlook, and forgive (their faults), then verily, Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful.” [at-Taghâbûn 64:14]

Fiendskapet som refereras i dessa âyât är inte resultatet av hat och konflikt utan det som resulterar från kärlek och omsorg, det som kan hindra föräldrar från religiösa plikter så som hijrah, jihâd, söka kunskap och att ge sadaqah.

At-Tirmidhî återberättade från Ibn 'Abbas att en man frågade honom [Ibn 'Abbas] om en ayah citerad ovanför [at-Taghâbûn 64:14]. Ibn 'Abbas sade till honom att denna ayah refererar till några män i Makkah som omfamnat Islam men när de ville utvandra för att förena sig med Profeten [Sallallahu 'aleihi wa Sallam] i Madînah så hindrade deras fruar och barn dem från att göra det. Senare, när de slutligen kom till Profeten [Sallallahu 'aleihi wa Sallam] och såg att andra redan hade lärt sig väldigt mycket om Islâm så ville de straffa sina fruar och barn. Så Allâh uppenbarade denna vers:

”O you who believe! Verily, among your wives and your children there are enemies for you (i.e. may stop you from the obedience of Allah), therefore beware of them! But if you pardon (them) and overlook, and forgive (their faults), then verily, Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful.” [at-Taghâbûn 64:14] At-Tirmidhî sade att denna återberättelse är hasan sahih.

Hadîthen *”Barn är orsaken till feghet och snålhet”* reflekterar hur mycket en människa kan hållas tillbaka i sin strävan efter perfektion och framgång av sin fru och barn. En gång när Profeten [Sallallahu 'aleihi wa Sallam] höll en khutbah såg han Hasan och Husayn gåendes och snubblande, så han avbröt sitt tal och gick för att plocka upp dem och sade:

”Sannerligen Allâh har sagt sanningen när Han sade: ”... among your wives and your children there are enemies for you (i.e. may stop you from

the obedience of Allah).”

Jag såg dessa två små pojkar snubbla och jag hade inte tålamodet att fortsätta med min khutbah så jag avbröt och plockade upp dem.” Profeten [Sallallahu 'aleihi wa Sallam] gjorde så på grund av hans kärlek till barn och genom det satte han ett exempel för sin Ummah att visa barmhärtighet och vänlighet mot barn.

Orsaken varför det är så svårt att ha tålamod vid tillfällena av lätthet är att vi har ett val gällandes hur vi ska bete oss. En hungrig person har bättre tålamod när han inte har tillgång till mat och när mat finns tillgängligt försvagas hans tålamod. På samma sätt är det lättare att kontrollera sin sexuella lust när inga kvinnor finns i närheten.

Tålamod i dyrkan

Vi människor har en naturlig motvilja att utföra handlingar av dyrkan, exempelvis salâh, på grund av vår inneboende lathet. Om en man har ett hårt hjärta och begår många dåliga handlingar, tänker för mycket på fysisk njutning och umgås med människor som inte ihågkommer Allâh kan han knappt utföra sina böner och om han ber så gör han det tankspritt och hastigt.

Under varje steg på vägen behöver människan tålamod för att utföra handlingar av dyrkan. Innan han börjar måste han vara säker på att sina avsikter är korrekta. Han skall kontrollera sin uppriktighet och försöka undvika att visa upp sig när han utför en handling av dyrkan.

När han utför en handling av dyrkan måste han försöka att göra det perfekt, att bevara sina avsikter rena och vara fokuserad på syftet med att utföra den handlingen av dyrkan, dvs att behaga Allâh. Efter att man slutfört en handling av dyrkan måste han hålla sig borta från det som kan korrumpiera ens dyrkan. Allâh har sagt till oss:

“O you who believe! Do not render in vain your Sadaqah (charity) by reminders of your generosity or by injury.” [al-Baqarah 2:264].

Han skall praktisera tålamod genom att avstå från att erkänna och känna sig stolt över sin dyrkan eftersom detta är mer skadligt än att begå många andra, mer synliga, felaktiga handlingar.

Han skall likväl alltid vara diskret och avstå från att berätta till andra om sina handlingar av dyrkan.

Tålamod i att avstå från att begå dåliga handlingar

Det bästa sättet att hjälpa sig själv att avstå från dåliga handlingar är att bryta alla dåliga vanor och överge dem som uppmuntrar en att begå dåliga handlingar. Vanor har ett starkt grepp över ens beteende och om vanan medföljs av lustar betyder det att det finns två soldater från Shaytân som kämpar emot förnuft och religion, som inte kan stå emot dem.

Tålamod i motgångar och i situationer vi inte kan kontrollera

Prövningar som exempelvis bortgången av någon man håller kär, sjukdom, förlorad rikedom etc delas upp i två typer: motgångar bortom vår kontroll och motgångar som orsakats av någon annan, exempelvis förtal, slag, etc.

När man står inför situationer vi inte kan kontrollera kan människor ha någon av följande reaktioner:

1. man känner sig hjälplös och avlägsen, har panik och klagar.
2. svarar med tålamod, antingen för Allâhs skull eller som ett tecken av mänsklig styrka.
3. accepterar och är nöjd med situationen. Detta är faktiskt en högre nivå än tålamod.
4. acceptera situationen med tacksamhet. Detta är till och med högre än acceptans därför att i detta fall ser personen prövningen som en välsignelse och tackar Allâh för att han får genomgå den.

Problem och motgångar som drabbar en person genom andra kan hanteras med någon av de följande reaktionerna:

1. man kan välja att förlåta och glömma.
2. man kan välja att hämnas.
3. man kan acceptera ödet [qadâ' wa qadr] samtidigt som man inser att personen som skadade en var en syndare, men Den Som förutbestämt att denna skada skulle drabba honom genom syndaren är inte en syndare. Skadan som orsakas av människor är likt värme och kyla: det finns inget sätt att förhindra det och den som klagat över värme och kyla avslöjar en brist på visdom. Allting som händer, händer genom det förutbestämda [qadâ' wa qadr] även om det finns många olika sätt och vägar för det att

ske.

4. man kan behandla personen som skadade en väl. Denna attityd har många fördelar och förmåner, ingen kan fullt känna till dem förutom Allâh.

Tålamod i situationer vi själva valt med där konsekvenserna av det är utom kontroll

Exempelvis kärlek, som från början kan vara avsiktligt valt men de slutliga konsekvenserna av det är utanför en persons kontroll. Liknande kan man utsätta sig själv för sjukdom och smärta [exempelvis genom att röka eller ta droger] och efteråt är det för svårt att stoppa konsekvenserna och efter att man tagit en stor mängd alkohol är det svårt att stoppa berusningen. Människan bör redan från början praktisera tålamod och avstå.

